

Egy volt sormási katona

A sormási katonaszökevényekről szóló tudósítások több kicsengésével nem tudok egyetérteni. Tekintettel, hogy 1993. február 24-étől június 15-éig jómagam is Sormáson szolgáltam, Horváth Szilárd és Sára Balázs katonatársaim voltak, kérem levellem közlését.

Nem az én tisztem, hogy mentegessem a sormási helyőrség hivatalos állományának becsületét, viszont biztos vagyok benne, ez az ügy — már csak horderejénél fogva is — hatással lesz a Magyar Honvédség minden alakulatára, életük minden pillanatára.

Sormáson tartózkodásom idején kimondottan egészséges, ha tetszik, bajtársias, hogy azt ne mondjam *családi* légkör uralkodott. Az *öregek* nem alázták meg úton-útfélen a *kopaszokat*, s ahhoz a bizonyos *örmeszterhez* sem volt szerencsém. Sok, nagyon is sok *tényleges* szolgálat, feladat jutott ott egy emberre. Másrészt — talán pont ezért — a hivatásosok döntő többsége, amennyiben módja és lehetősége volt rá, kimondottan humánusan, eltávokat, jutalom-szabadságokat illetően pedig bőkezűen viselkedett. Így igazán senkinek sem kellett elszakadnia az otthoniaktól, de talán fontosabb volt az a tudat, hogy megbecsülik, a munkájára számitanak és ezt el is ismerik.

Azért azt nem állítom, hogy egy *fenéig tejfel* laktanya lenne a sormási, mégis félek, most ez is meg fog változni.

A konkrét ügy 3 főhőséről, 3 kérdéscsoportban. Miért kell bevonultatni olyan fiatalot, akinek már többször meggyült garázdaságért a baja a rendőrséggel? Akiről köztudott, hogy *áldott jó gyerek*, de ha egyszerűen iszik, teljesen kivetkőzik önmagából.

Labilis idegrendszerűeket miért nem lehet olyan — akár laktanyán kívüli, esetleg más, célcsoportos alakulatnál — szolgálattal ellátni, hogy az ilyesmi ne a *végeken* csapódjon le? Egyáltalán miért kell minden katonának — kivéve, aki megtagadja — fegyver közelébe kerülni? Annak is, aki idegileg teljesen alkalmatlan? Vagy tán még nem volt elég öngyilkosság? Katonaság előtt az ilyesmit miért nem szűrik sehol? Utána már...

Ha valakinek ténylegesen van családi problémája (és tényleg van, csak utána kellene járni) kitől kaphat INTÉZMÉNYESEN segítséget a honvédségen belül? A politikai tiszt megszűnt, katonai lelkész még nincs. Marad az orvos, akire pottom másfélezer kiskatona jut, lehet, hogy akkor látja az illetőt életében először. Az az orvos,

aki naponta több tucat hasonlóknak vélt problémával találkozik és ráadásul érdemben úgy sem tud segíteni a legnagyobb jóindulat mellett sem. Vagy ezt is oldja meg az a szakaszparancsnok, aki készít évente fél mázsa papírhalmazt, ilyen-olyan kimutatás, kiképzési terv stb. formájában, közben kiképezi újoncait, lead egy hónapban 2-5, 24 órás ténylegesen felelősségteljes szolgálatot, ráadásul szabadidejében pedig maga javítja matuzsálemlokátorait? (Ja, s közben a feladatát is ellátja.)

Úgy általánosságban, a hangvételtől. Tényleg olyan a disznó, amilyen a kanásza? Hát szabad így általánosítani, ráadásul első oldalon öles betűkkel? A barátainkat még megválogathatjuk, a katonát — úgy tudom — sorozzák. (Elnézést, az előbb elfelejtettem, hogy a szakaszparancsnoknak, ha már ügyis ráér, kicsit még nevelnie is kell azt a nagykorút, aki már maga mögé gyűrte iskoláit, sőt lassan önállósodni is szeretne szüleitől. Csak azt kérdezem: ez a katona a hazát védi vagy pedig pelenkázák még?) Kicsit cinikusabban: a nyilatkozó komolyan gondolta, hogy a Magyar Honvédség egy alakulatát kondához hasonlítsa?

Tényleg be kéne keményíteni a honvédségnél? Úgy, mint ahogy az egyik *siker*es szülő nyilatkozta? Tényleg olyan

szovjet mintájú kell? Esetleg nem-e egy, a feladatával, annak súlyával, fontosságával tisztában lévő öntudatos magyar állampolgárokból álló honvédségre lenne szükségünk? A társadalomnak (bocs! szülőknek) nem-e e célra felkészített fiatalokat kéne adni a honvédség számára? Mi a jobb: ha a félelem (vagy ha úgy tetszik: a szolgálati szabályzat) vagy ha a közös cél, a haza féltése-védése tartja egybe inkább a honvédséget?

És csak költői kérdésként. Miért van az, hogy ma divatosabb kibújni a hadkötelezettség alól mint bevonulni? Miért van az, hogy ma az az ügyes, akit katonai szolgálatra alkalmatlannak nyilvánítanak? Úgy hallottam, anno ez szégyen volt, még családot alapítani is nehezebb lett!

Miért érzi a leszerelők többsége elvesztegetett időnek ezt az egy évet? A 14—18 éves korosztály véleménye a katonaságról pozitív, majd a 18 év felettiek közt pedig kifejezetten negatív. (Forrás a Magyar Honvéd című lap).

Miért? Miért? Miért?...

Talán pont e költői kérdésekre keresve a választ — csak hinni tudom — nem a kemény kéz politikája fog győzedelmeskedni Sormáson.

Rudolf János
Keszthely,
Zámor u. 23.